

2023/0147(NLE)

4.10.2023

OSNUTEK PRIPOROČILA

o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo na eni strani in Republiko Kiribati na drugi strani (2023–2028)
(COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

Odbor za ribištvo

Poročevalec: João Pimenta Lopes

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
- ***II Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
- ***III Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	4
OBRAZLOŽITEV	5

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

**o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo na eni strani in Republiko Kiribati na drugi strani (2023–2028)
(COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))**

(Odobritev)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga sklepa Sveta (COM(2023)0251),
 - ob upoštevanju osnutka protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo na eni strani in Republiko Kiribati na drugi strani (2023–2028) (9890/2023),
 - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(2) ter členom 218(6), točka (a)(v) drugega pododstavka, in členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C9-xxxx/2023),
 - ob upoštevanju člena 105(1) in (4) ter člena 114(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za proračun,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za ribištvo (A9-0000/2023),
1. odobri sklenitev protokola;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Republike Kiribati.

OBRAZLOŽITEV

Uvod

Evropska unija je s tretjimi državami podpisala številne sporazume o partnerstvu v ribiškem sektorju in protokole. EU prek sporazumov o partnerstvu v ribiškem sektorju zagotavlja finančno in tehnično podporo v zameno za ribolovne pravice za presežne zaloge v izključni ekonomski coni države in v pravno reguliranem okolju. Ti sporazumi se osredotočajo tudi na ohranjanje virov in okoljsko trajnost, pri čemer zagotavljajo, da za vsa plovila držav članic EU veljajo enaka pravila nadzora in preglednosti, ter finančno prispevajo k podpori trajnostne ribiške politike partnerske države. Prav tako je bila v vse protokole k sporazumom o ribištvu vključena klavzula o spoštovanju človekovih pravic.

Sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo na eni strani in Republiko Kiribati na drugi strani je bil podpisan 28. aprila 2008 in je začel veljati 30. aprila 2008 za obdobje šestih let. Prvi protokol o izvajanju sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju je prenehal veljati 15. septembra 2012. Drugi protokol je prenehal veljati 15. septembra 2015.

Svet je 26. januarja 2015 pooblastil Komisijo za začetek pogajanj o novem protokolu k Sporazumu o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Republiko Kiribati (v nadaljnjem besedilu: Kiribati). Pogajanja so se začela leta 2015, vendar so bila prekinjena zaradi procesa nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova ter pandemije.

Pogajalci so po koncu pogajanj 18. decembra 2022 novi protokol podpisali. Novi protokol bo veljal pet let od datuma začetka njegove začasne uporabe, to je od datuma, ko sta ga podpisali obe strani.

Vsebina protokola

Cilj predloga je pridobiti odobritev Sveta za sklenitev novega Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo na eni strani in Republiko Kiribati na drugi strani (2023–2028).

Ribolovne možnosti

Cilj novega protokola je plovilom držav članic EU zagotoviti ribolovne možnosti na ribolovnih območjih v vodah Kiribatija v skladu z znanstvenim mnenjem in priporočili Komisije za ribištvo zahodnega in srednjega Pacifika.

Novi protokol plovilom držav članic EU omogoča ribolov vrst tuna v vodah Kiribatija in ponuja ribolovne možnosti štirim plovilom za ribolov tuna z zaporno plavarico z dostopom do voda Kiribatija 160 dni na leto. Plovila držav članic EU lahko na zahtevo dobijo na voljo dodatne dneve na leto.

Finančni prispevek

Letni finančni prispevek Unije znaša 760 000 EUR in se razdeli na:

– letni znesek v višini 360 000 EUR za obdobje veljavnosti novega protokola za dostop do

ribolovnih virov za kategorije, določene v protokolu;

– podporo za razvoj sektorske ribiške politike Kiribatija v višini 400 000 EUR letno za obdobje veljavnosti novega protokola.

Na Komisijo se bo preneslo pooblastilo, da v imenu EU odobri spremembe protokola, ki jih sprejme skupni odbor, ustanovljen na podlagi sporazuma o partnerstvu.

Prispevek ribištva h gospodarstvu Kiribatija

Ribiške flote Kiribatija vključujejo mala in industrijska plovila, ki plujejo pod zastavo Kiribatija. Flota za mali priobalni ribolov je namenjena za ribolovne vire grebena in ribolov tuna, ki so na voljo blizu obale, pri čemer je ulov tuna ocenjen na skoraj 13 000 ton na leto in je namenjen notranjemu trgu EU.

Vsa industrijska plovila, ki plujejo pod zastavo Kiribatija, so v lasti konzorcijev, ki združujejo lokalne in tuje interese, predvsem iz Azije. Glavna spodbuda za vlagatelje je, da imajo plovila, ki plujejo pod zastavo Kiribatija, prednostni dostop do voda drugih obalnih držav pod pogoji Sporazuma o Federativnih državah Mikronezije. Po navedbah organov Kiribatija vsi konzorciji državi ne zagotavljajo pričakovanih koristi, pristojni organi pa pregledujejo nacionalno politiko registracije.

Kiribati je močno odvisen od pristojbin za dovoljenja za ribolov na odprtem morju in nakazil državljanov Kiribatija, ki so zaposleni v tujini, predvsem kot pomorščaki. Ribiški sektor prispeva približno 10 % k realnemu BDP.

Kiribati, tako kot drugi člani Agencije za ribištvo Foruma pacifiških otokov, prav tako prejema prihodke iz večstranske pogodbe, podpisane z Združenimi državami. Z Evropsko unijo, Japonsko, Tajvanom in Republiko Korejo je sklenil dvostranske sporazume o ribolovu ter posebne sporazume z zasebnimi podjetji s plovili, ki delujejo v Latinski Ameriki (Ekvador in Salvador).

Prihodki od ribolovnih dovoljenj tradicionalno predstavljajo 23–30 % prihodkov vlade Kiribatija (MDS, 2011). Prihodki od teh dovoljenj zelo nihajo, običajno zaradi pojava El Niño. Obstaja močna povezava med povečano številčnostjo/razpoložljivostjo staležev in okoljskimi razmerami v vzhodni regiji (Langley idr., 2008).

Zaključek in priporočila

Komisija je leta 2014 izvedla naknadno oceno sedanjega protokola k sporazumu o partnerstvu v ribiškem sektorju z Republiko Kiribati ter predhodno oceno njegove morebitne obnovitve¹.

Naknadna ocena Protokola za obdobje 2012–2015 je bila opravljena pred pogajanjem o novem protokolu. Na podlagi ocene je bilo ugotovljeno, da bi bilo koristno skleniti nov protokol s Kiribatijem. V predhodni oceni je bilo zlasti ugotovljeno, da je nadaljevanje sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju v interesu obeh pogodbenic in prinaša jasno dodano vrednost sodelovanja EU v podporo njeni strategiji, ki je osredotočena na spodbujanje odgovornih

¹ Pomorske zadeve in ribištvo: Naknadna ocena sedanjega protokola k Sporazumu o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Republiko Kiribati ter predhodna ocena, vključno z analizo učinka prihodnjega protokola na trajnostnost. <https://webgate.ec.testa.eu/publications/studies/db/Consultation.action?studyProjectId=5911>

ribolovnih praks ter boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu v pacifiški regiji.

Računsko sodišče je analiziralo sporazume o partnerstvu v ribiškem sektorju, zato želi poročevalec opozoriti na ugotovitve sodišča in poudariti pomen zanesljivih podatkov o ribolovnih virih in o ulovu, da bi se spoštovala načela in cilji skupne ribiške politike in iz sporazumov o partnerstvu v ribiškem sektorju ter da bi se dokopali do trdnih ugotovitev glede ocenjevanja sporazumov o partnerstvu v ribiškem sektorju.

Poročevalec poudarja tudi, da je treba Parlament v vseh fazah nemudoma in izčrpno seznaniti o postopkih v zvezi s protokolom.

Splošne ugotovitve

Poročevalec meni, da so sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju pomembni tako za tretje države, s katerimi so sklenjeni, kot za flote držav članic EU, ki pridobijo ribolovne možnosti.

Meni, da so sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju večinoma različno uspešni: po eni strani zagotavljajo pomembne ribolovne možnosti za plovila iz držav članic EU, po drugi strani pa so rezultati, doseženi v zvezi z razvojem lokalnega ribiškega sektorja, ponavadi nezadostni.

Zato meni, da bi bilo treba sektorsko podporo okrepiti in dopolniti ter povezati z razvojno pomočjo, da bi prispevali h krepitvi lokalnega ribiškega sektorja in polnemu izvajanju suverenosti države nad njenimi viri.

Poleg tega meni, da bi morali sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju prispevati k lokalnemu ustvarjanju neposrednih in posrednih delovnih mest, tako na plovilih, ki delujejo na podlagi sporazumov, kot v dejavnostih, povezanih z ribolovom, v zgornjem in spodnjem delu verige. Prav tako bi sporazumi morali pomagati tretjim državam, s katerimi so sklenjeni, da razvijejo lastne zmogljivosti za preučevanje in pridobivanje podatkov o ohranjanju ribolovnih virov, celotnem ulovu in vplivu sporazumov o partnerstvu v ribiškem sektorju na njihove ekosisteme.